

Valtiovarainvaliokunnan mietintö 12/1995 vp

Hallituksen esitys vuoden 1995 toiseksi lisätalousarvioksi

Eduskunta on 14 päivänä syyskuuta 1995 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä mainitun hallituksen esityksen n:o 71/1995 vp.

Valiokunta on käsitellyt asian ja on saamansa selvityksen perusteella päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esityksen hyväksymistä seuraavin muutoksin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

MENOT

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

97. Avustukset kunnille ja alueellinen kehittäminen

61. EU:n osallistuminen rakenne- ja aluekehitysohjelmiin (EU) (siirtomääräraha 3 v)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentilta vähennetään ehdotetun lisäksi 3 776 000 mk eli yhteensä 80 716 000 mk.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentilta vähennetään 80 716 000 mk.

(2. kappale kuten hallituksen esityksessä)

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Valiokunta ehdottaa valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen mukaisesti jäljempänä mo-

mentin 28.01.21 kohdalla perustettavaksi 1.11.1995 alkaen valtiovarainministeriöön alivaltiosihteerin viran. Tämän vuoksi pääluokan perustelua muutetaan siten, että henkilötövuosien enimmäismäärä korotetaan yhdellä.

Pääluokan perustelut muuttuvat seuraaviksi:

Pääluokan perustelua muutetaan siten, että hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa olla vuonna 1995 enintään 13 447 henkilötövuotta. Lukuun eivät sisälly Euroopan unionissa palvelevat kansalliset asiantuntijat eikä momentin 28.80.22 määrärahalla palkattavat harjoittelijat. Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvien tehtävien johdosta hallinnonalalla saa lisäksi olla 11 henkilötövuotta.

01. Valtiovarainministeriö

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille ehdotetaan lisättäväksi 2 000 000 mk. Lisäys aiheutuu 6 henkilön palkkaamisesta EU:sta aiheutuneisiin uusiin ja lisääntyneisiin tehtäviin.

Valiokunta ehdottaa lisäksi, että lähinnä lisääntyneiden EU-tehtävien vuoksi ministeriöön perustetaan valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen mukaisesti 1.11.1995 lukien alivaltiosihteerin virka (A32). Momentille ehdotettua määrärahan lisäystä ei ole tarpeen tämän vuoksi korottaa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan hallituksen tarkoituksena on selvittää vuoden 1997 talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä muissa ministeriöissä mahdollisesti esiintyvä tarve EU-tehtävien hoidon aiheuttamiin uusiin vastaavantapaisiin henkilöstöjärjestelyihin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 mk. Ministeriöön perustetaan 1.11.1995 lukien alivaltiosihteerin virka (A32).

Päälukka 29**OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****98. Liikunnan ja nuorisonkasvatustyön tukeminen**

51. *Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (EU) (siirtomääräraha 2 v)*

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan momentille esitetty 150 000 markan lisämäärärahan tarve aiheutuu varautumisesta ennakoitua suurempiin EU:n rakenneohjelmien kansallisiin rahoitusosuuksiin.

Päälukka 30**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****01. Maa- ja metsätalousministeriö, maaseutuelinkeinopiirit ja EU:n rakennetuki**

61. *EU:n osallistuminen elintarviketalouden ja maaseudun rakennetoimenpiteisiin (EU) (siirtomääräraha 3 v)*

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentilta vähennetään ehdotetun lisäksi 1 700 000 mk eli yhteensä 40 400 000 mk.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentilta vähennetään 40 400 000 mk.

(2. kappale kuten hallituksen esityksessä)

33. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen (osa EU)

43. *Maaseudun kehittäminen (EU) (siirtomääräraha 3 v)*

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös EU:n sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien kansalliseen rahoitukseen valtion osalta.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

(1. kappale kuten hallituksen esityksessä)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös EU:n sosiaalirahastosta rahoitettavien ohjelmien kansalliseen rahoitukseen valtion osalta. Määrärahasta on varat-

tu 2 200 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Päälukka 31**LIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA**

Liikenneministeriön hallinnonalalle myönnetty määrärahat ovat viime vuosina olleet varsin niukat ottaen huomioon mm. teiden ja rautateiden kunnan sekä liikenteen määrän kasvun. Esim. kelirikon aikana liikennettä joudutaan rajoittamaan aikaisempaa enemmän ja heikkokuntoisten päällystettyjen teiden määrä lisääntyy. Myös rataverkon kunto on monin paikoin heikko. Vaikka rautatieliikenteenkin määrä on viime aikoina kasvanut, ei uusia ratoja ole voitu rakentaa noin 20 vuoteen.

Jotta Suomi voisi hyödyntää EU:lta saatavan tuen täysimääräisesti, on EU:n hyväksymiin ohjelmiin sisältyviä kotimaisia hankkeita oltava riittävän paljon. Tällaisia EU-kohteita ei tietävästi ole aina ollut riittävästi, minkä johdosta EU-rahoitusta ei ole voitu hyödyntää täysimääräisesti. Tien- ja radanpidon rahoitustarve tulee jatkossakin olemaan huomattavasti rahoitusmahdollisuuksia suurempi. Valiokunta katsoo, että EU:n ohjelmiin ja hankkeisiin liittyvien kansallisten EU-kohteiden suunnitteluun ja sitä kautta mahdollisimman täysimääräisen EU-rahoituksen saamiseen tulee siksi kiinnittää erityistä huomiota.

Päälukka 32**KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****51. Yritystoiminnan alueelliset investointi- ja kehittämistuet**

49. *Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (osa EU) (arviomääräraha)*

Momentin perusteluja on ehdotettu muutettavaksi siten, että EU:n aluekehitysrahastosta osarahoitettavien kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen varataan 130 300 000 mk. Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen mukaan mainittu markkamäärä ei vastaa todellista tarvetta. Tämän vuoksi sitä ehdotetaan valtiovarainministeriön antaman lisäselvityksen mukaisesti alennettavaksi 75 300 000 markalla, joka si-

ten voidaan momentin määrärahan puitteissa käyttää yksinomaan kansallisesti toteutettavien yrityshankkeiden tuen maksamiseen.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentin perusteluja muutetaan siten, että EU:n aluekehitysrahastosta osarahoitettaviin yritystuista annetun lain mukaisten yrityshankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen varataan 55 000 000 mk (poist.).

(2. kappale kuten hallituksen esityksessä)

Päälukko 34

TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Työministeriö

61. *EU:n osallistuminen työvoima- ja sosiaalipolitiikkaan (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentille ehdotettua vähennystä pienennetään 4 100 000 markalla, jolloin momentilta vähennetään 40 302 000 mk.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentilta vähennetään 40 302 000 mk.

(2. kappale kuten hallituksen esityksessä)

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

61. *Euroopan sosiaalirahaston tavoitteiden kansallinen osarahoitus valtion osalta (EU)* (siirtomääräraha 3 v)

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentille lisätään jo ehdotetun lisäksi 4 700 000 mk eli yhteensä 116 212 000 mk.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille myönnetään lisäystä 116 212 000 mk.

(2. kappale kuten hallituksen esityksessä)

62. *Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha)*

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen perusteella momentilta vähennetään jo ehdotetun lisäksi 4 700 000 mk eli yhteensä 14 700 000 mk.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentilta vähennetään 14 700 000 mk.

TULOT

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

97. *Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot (EU)*

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen mukaan momentin tuloarviota vähennetään jo ehdotetun vähennyksen lisäksi 1 220 000 mk eli yhteensä 264 080 000 mk.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentin tuloarviota vähennetään 264 080 000 mk.

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

02. *EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta saatavat tulot (EU)*

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen mukaan momentin tuloarviota vähennetään jo ehdotetun vähennyksen lisäksi 800 000 mk eli yhteensä 95 200 000 mk.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentin tuloarviota vähennetään 95 200 000 mk.

34. Työministeriön hallinnonala

40. *Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot (EU)*

Valtiovarainministeriöltä saadun selvityksen mukaan momentille ehdotettua vähennystä pienennetään 2 000 000 mk, joten tuloarviota vähennetään yhteensä 250 200 000 mk.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentin tuloarviota vähennetään 250 200 000 mk.

Hallituksen esityksen mukaan ehdotetaan tuloihin yhteensä 611 892 000 markan vähennystä ja menoihin 609 618 000 markan vähennystä. Ehdotettujen muutosten jälkeen olisivat kuluvaan vuoden budjetoidut tulot ja menot alkuperäinen talousarvio huomioon ottaen seuraavat:

- tulot 197 067 029 000 markkaa
- menot 197 064 638 000 markkaa.

Tällä lisätalousarviolla muutettu talousarvion taulukko olisi siten 2 391 000 markkaa ylijäämäinen.

Valiokunta on tehnyt lisäksi ehdotettuihin menoihin muutoksia, jotka vähentävät menoja 1 376 000 markkaa, ja merkittyihin tuloihin muutoksia, jotka vähentävät tuloja 20 000 markkaa. Talousarvio on siten valiokunnan ehdottamien muutosten jälkeen 3 747 000 markkaa ylijäämäinen.

Edellä lausuttuun viitaten ja muilta kohdin hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä seuraavat muutokset vuoden 1995 talousarvioon:

NUMEROTAULUKKO

(Kuten hallituksen esityksessä, paitsi että momentilta 26.97.61 vähennetään 3 776 000 markkaa,

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 1995

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Pekkarinen, varapuheenjohtaja Törnqvist (osittain), jäsenet Ala-Nissilä, U. Anttila, Apukka, Kallis, Laitinen, Lehtosaari, Malm, Nyby (osittain), Puisto,

momentilta 30.01.61 vähennetään 1 700 000 markkaa,

momentille 34.01.61 merkittyä vähennystä pienennetään 4 100 000 markkaa,

momentille 34.06.61 merkitään lisäystä 4 700 000 markkaa,

momentilta 34.06.62 vähennetään 4 700 000 markkaa,

tulomomentilta 12.26.97 vähennetään 1 220 000 markkaa,

tulomomentilta 12.30.02 vähennetään 800 000 markkaa, sekä

tulomomentille 12.34.40 merkittyä vähennystä pienennetään 2 000 000 markkaa.)

Valtiopäiväjärjestyksen 86 §:n mukaan eduskunta päättää talousarvion julkaisemisesta Suomen sädöskokoelmassa. Talousarviota noudatetaan siitä alkaen, kun se on julkaistu. Valiokunta ehdottaa, että lisätalousarviota sovelletaan 19 päivästä lokakuuta 1995 alkaen. Edellä lausuttuun viitaten valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi julkaista tämän lisätalousarvion Suomen sädöskokoelmassa ja

että sitä sovelletaan 19 päivästä lokakuuta 1995 alkaen.

Rajamäki, Rauramo (osittain), Sasi (osittain), Savela, Tiuri (osittain), Tykkyläinen ja Vihriälä sekä varajäsenet Ihamäki, Joenpalo, Rask ja Vuorensola (osittain).

Vastalause

Suomen EU-jäsenyyssratkaisun tuloksena maatalouden LFA-tuki vähentää 6-tavoitealueella ko. alueen alue- ja rakennepoliittista tukea.

Valtioneuvoston 27.4.1994 tekemän periaatepäätöksen mukaan tämä menetys on tarkoitus kompensoida 6-tukialueella kansallisin voima-

varoin siten, että tuki-intensiteetti 6-tavoitealueella on vähintään 1,4-kertainen 2-tavoitealueen tuki-intensiteettiin verrattuna.

Myöhemmin valtioneuvosto tarkisti kompensatiotarpeeksi vuodelle 1995 151 milj. markkaa.

Hallituksen EU-lisäbudjetti ei kuitenkaan sisällä ko. kompensatiota.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että yleisperusteluissa lausuttaisiin:

”Valiokunta edellyttää, että hallituksen tulee pikaisesti hoitaa kansallisin voimavaroin 6-tavoitealueella aluekehitysohjelmiin valtioneuvoston edellyttämä kansallinen 151 miljoonan markan suuruinen kompensatio.”

Suomen liittyessä EU:iin päätettiin EU:n osallistumisesta Suomen elintarviketalouden tukemiseen sekä kansallisesti rahoitettavasta maatalouden tuesta.

Tukien maksatus viljelijöille on kuitenkin viivästynyt ja edelleen viivästyneenä. Tämä on aiheuttanut monessa tapauksessa maanviljelijöille kohtuuttomasti maksuvaikeuksia. Kyse on nyt kansallisista toimenpiteistä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että yleisperusteluissa lausuttaisiin:

”Valiokunta edellyttää, että hallitus huolehtii siitä, että maatalouden EU-tuet ja EU-ratkaisuun liittyvät kansalliset tuet maksetaan kuluvan vuoden puolella ja viipymättä.”

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 1995

Mauri Pekkarinen
Markku Vuorensola

Jukka Vihriälä

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Alivaltiosihteerin viran perustaminen lisätalousarvion yhteydessä valtiovarainministeriön kirjeellä ei ole tarkoituksenmukaista eikä hyvän talousarviokäytännön mukaista. Näin ei ole erityisesti aikana, jolloin valtio on irtisanomassa pienipalkkaisia työntekijöitä. Katsomme, että EU-tehtävien perusteella perustettavat mahdolliset alivaltiosihteerinvirat tulee käsitellä kokonaisuutena varsinaisen talousarvion yhteydessä.

01. Valtiovarainministeriö

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Ehdotamme,

että momentti 28.01.21 muutettaisiin näin kuuluvaksi:

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 mk. (*Poist.*)

Olavi Ala-Nissilä
Markku Lehtosaari

